

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

God hverdagspediatri

Haga OS, Bjørkhaug A.

Hverdagspediatri

5. utg. 478 s, tab, ill. Oslo: Universitetsforlaget, 2009. Pris NOK 449

ISBN 978-82-15-01430-2

Målgruppen er alle leger som arbeider med barn, både turnusleger, allmennleger, barneleger og dessuten helsesøstre. Dette er ikke en systematisk lærebok i tradisjonell forstand, men retter seg mest mot praktisk behandling av for-

skjellige sykdommer og tilstander som er dårlig dekket i andre bøker.

Jeg har selv vært i pediatrien i snart 30 år, og i halvparten av tiden har jeg brukt de tidligere utgavene av Ole Sverre Hagas *Hverdagspediatri*. Første utgave kom i 1995. Spesielt har jeg hatt nytte av kapitlene om enurese/enkoprese/obstipasjon, som er skrevet slik at også foreldrene har hatt stor nytte av å lese dem. Jeg har vist den siste utgaven til medisinstudenter på sjette året i Tromsø, og de er enige med meg; den skal de ha når de går ut i turnus. Vi har ikke satt den opp som pensum i pediatri i Tromsø, men som tilleggs-litteratur til en vanlig lærebok.

Boken starter med et kapittel om akutt syke barn, deretter om møtet med pasient og foreldre. Her er det klare råd om å ta foreldrene på alvor, noe som vi kan skrive under på er lurt. Dersom vi skal si at dette symptomet ikke er noe å bry seg om, så skal vi forklare hvorfor det ikke er farlig. Et viktig poeng er at vi skal konsentrere oss om barnet og familien og i mindre grad se på dataskjermen.

Etter et mindre kapittel om prøvetaking er det et stort kapittel på nesten 80 sider om generelle emner, som feber, dehydrering, spiseproblemer, astma/allergi, adipositas osv. Her er det mye å lære for alle, og dette kapitlet er hovedgrunnen til at helsepersonell, uavhengig av tidligere erfaring, bør ha boken tilgjengelig.

De resterende kapitlene er mer tradisjonelt oppbygget.

Layouten er meget tiltalende. Teksten er

ellers lett å lese og bør gi kunnskap til målgruppen, men også til alle andre ansatte i helsevesenet som arbeider med barn.

Jeg fant mange gode poenger som jeg vil anvende i min egen praksis og i undervisning av kolleger, sykepleiere og studenter.

Trond Flægstad

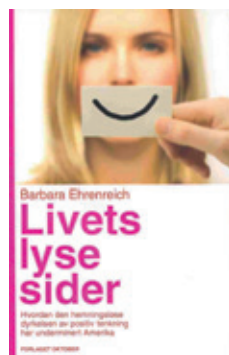
Barneavdelingen
Universitetssykehuset Nord-Norge

Den perverterte kultur

Ehrenreich B.

Livets lyse sider

Hvordan den hemningsløse dyrkelsen av positiv tenkning har underminert Amerika. 237 s. Oslo: Forlaget Oktober, 2010. Pris NOK 349
ISBN 978-82-495-0709-2

Forfatteren er amerikaner med bakgrunn i fysikk, biologi og helsehistorie, men har siden 1970-årene arbeidet som journalist. Hun har forfattet flere essays og er også oversatt til norsk.

I denne boken tar hun for seg et

moderne fenomen som særlig har bredt om seg i USA. Utgangspunktet er forfatterens eget møte med lykkefilosofien da hun selv fikk diagnosen brystkreft for ti år siden. Hun ironiserer over «positiv tenkning»-filosofien som gjennom de siste par tiårene har erstattet kritisk tenkning og alminnelig sunn fornuft, ikke bare innen forretningsverdenen.

Det begynte på mange vis med Mary Baker Eddy (1821–1910) som grunnla Christian Science. Kjernen i hennes lære var at det ikke finnes noen materiell verden, bare tanke, sjel, ånd og kjærlighet. Verden er ikke det farlige stedet vi forestiller oss, universet er et forråd med overflod som er gitt oss av en velvillig guddom.

Hundre år senere «grunnla» psykologen Martin Seligman, som til og med ble president i den amerikanske psykologforeningen, den positive psykologien. Pessimisme og angst er nyttige levninger fra en

farlig fortid med rovdyr og hungersnød. Men i dag er det nok til alle, og enhver misnøye kan rettes ved hjelp av riktige selvhjelpsteknikker. Det er menneskenes egne feil hvis det går dem ille. Når bedrifter legges ned og folk blir oppsagt, er det ikke bedriften, systemet eller konjunktorene som kan klandres.

Man skulle tro at amerikanerne som er føret med en slik positiv ideologi, er lykkelike, men de blir slått av både dansker, nederlendere, østerrikerere og til og med av innesluttede finner. Og hvem har brukt mest antidepressiver? Ingen har heller høyere prosentandel av befolkningen i fengsel enn amerikanerne, det måtte være russerne.

Senkapitalismen eller forbrukerkapitalismen er på linje med den positive tenkningsfilosofien idet den oppmuntrer til flere biler, større boliger, flere fjernsynsapparater, flere hytter – du fortjener det og kan få det om du anstrenger deg litt. Den positive tenkningen har også gjort nytte for seg som apologi for en råere markedsøkonomi, mener forfatteren. Den som tenker positivt, har ingen unnskyldning for ikke å lykkes. Positiv tenkning får en til å fornekte virkeligheten og akseptere ulykken med godt humør og klandre seg selv for ens skjebne.

Det var tegn som syntes å innvarsle 11. september 2001, og det var tegn som innvarslet dagens finanskrise. Men forestillingen om en usårbar nasjon og en stadig voksende økonomi hindret tanken på at det verste kunne skje. Positiv tenkning innbefatter jo evnen til å avfeie foruroligende nyheter.

Det er ikke alltid greit for pasienter med alvorlige sykdommer å leve i en slik positiv kultur. Forfatteren siterer en pasient som sa: «Jeg vet jeg må være positiv hele tiden og at det er den eneste måten å overvinne kreften på – men det er så vanskelig å få det til. Jeg vet at hvis jeg blir nedfor eller redd eller opprørt, får jeg svulsten til å vokse fortere og at jeg har forkortet livet mitt.»

I 1980-årene begynte næringslivet å bruke idrettstrenerer som talere på bedriftsforsamlinger for å få innpodet en vinnerinnstilling. En hel coachingindustri har siden vokst frem i 1990-årene, ikke bare innenfor idretten. Mot svimlende honorarer kan en karriere- eller livscoach hjelpe deg til å komme over de pessimistiske tankene som hemmer din fremgang.

I dag finnes det ingen unnskyldning for å bli sittende fast i pessimismens hengemyr. For vi har mange som kan hjelpe deg med